

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloqventiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

IV. Consolatio in damno rerum temporalium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38994

RERUM TEMPORALIUM. II

Galla Romana, Symmachi consularis viri filia, teste eodem Gregorio, cum intra annos puellares, marito viduata, ægrotaret, corpore toto in tabificam scabredinem verso, medicis agentibus morituram, nisi conjugium iteraret, vel mentum pilosum viri instar habituram, neglexit medicorum consilium, potius quidvis pati parata, quam nubere. Mamillam deinde ulceribus plenam ita toleravit, ut morti proxima, apparente sibi B. Petro Apostolo, non ut curaretur rogaret, sed an sibi dimissa essent peccata. Quæ dimissa audiens, plus ex hoc consolationis cœpit, quam ex morbo doloris. *Hildegardis* virgo nobilissima Bingenensis, licet morbis continenter vexata in lecto decumberet, ipsius mortis imago, tamen mirandis claruit visionibus futurorumque prædictionibus, omnesque ægrotos tum ad se venientes, tum etiam absentes (in somnis eis apparens) sanitati restituit.

EPILOGUS *constabit adhortatione ad animi magnitudinem, & fugam peccatorum*, cum Scriptura sacra doceat, peccata nostra plerumque morborum causam esse, seu morbos non omnes à natura, vel à vitiosa victus ratione ortum ducere, sed sæpè esse peccatorum nostrorum flagella (*Hebr. 12. v. 6. 1. Cor. II. v. 30.*)

IV. CONSOLATIO IN DAMNO
rerum temporalium.

IN EXORDIO referes ex Herodoto: Cum Rex Xerxes spectaret è lapide suas copias terrestres & classes, & tandem ob nimiam fortunæ instabilitatem & rerum humanarum fragilitatem lacrymans diceret, reputanti sibi, quam brevis esset omnis vita humana, ex gravi commiseratione à se effusas esse lachrymas, quod nemo ex tot fortissimis viris post centesimum annum superfutu-

rus

5.

4. Dial. c. 13.

Vide Ducem

peccatorum

P. Lud.

Granatens.

l. 1. part. 2.

c. 24.

6.

Sur. 17. Sept.

Cic. l. 1. ep. 6.

lib. 4. ep. 5.

l. 6. ep. 2. A. 5.

10. 13. 14.

Hic in c. 9.

Matt.

Paralytico;

Remittun-

tur tibi

peccata.

Ioan. 5. v. 14.

Noli am-

plius pec-

care.

II CONSOLATIO IN JACTURA

rus esset. Artabanum, quia omnes fortunæ status erat experrus, respondisse: *At qui ó Xerxes, sunt alia adhuc in vita nostra multo miserabiliora, quam hoc est, non solum non viveret ullus nostrum post tot annos, verum etiam in tam brevi vita curriculo, quod nobis conceditur, nullus hominum neque horum, neque aliorum adeò felix erit, cui non crebro subeat animo moriendi voluntas, quàm vivendi. Nam multa magna calamitates irruentes, morbi que varii adeò vitam perturbant, ut etiamsi brevis revera sit, longissima tamen videatur.*

PROPOSITIO. Te in hac communi necessitate ferendi calamitates eos, qui hoc Belgico funestissimo bello jacturam bonorum suorum temporalium fecerunt, ad patientiam incitaturum.

CONFIRMATIONIS I. LOCUS ab effectis seræ gravibus curis, quibus multæ opes mentem pungunt & discruciant, ut meritò Dominus eas appellet Spinas: Spina enim primò, & dolorem creat, cum infigitur; & cum infixæ manet, & cum extrahitur: sic divitiæ magno labore acquiruntur, majore timore conservantur, & maximo dolore amittuntur.

Secundò, Spinæ suffocant semen: quia 1. humorem terræ exhauriunt, ut nihil suppetat seminibus. 2. solem & imbrem excludunt. 3. crescentes è terra aristas impediunt. Sic amor divitiarum 1. omnem divini amoris pinguedinem exhaurit *Si quis diligit mundum, Patris charitas non est in eo.* 2. solem divinæ gratiæ non magis admittit, quàm clausa spelunca solis radios, imò & imbrem divini eloquii impedit, quò minus in cor defluat. 3. conantem se ad cœlestia cogitanda erigere, & de animæ salute seria tractare, ita amor ille opum deprimit, ut quod sanctè proposuit, fortiter exequi non valeat, totus ei rei deditus, cuius amore tenetur: *Vbi enim thesaurus tuus, ait Christus, ibi & cor tuum.*

Unde

1. Ioan. 2.
Ioan. 15. 19.
Mundus
quod suum
est diligit.

Unde S. Antonius de Padua, vir prophético spiritu plenus, in concione funebri pro usurario habita, ait: *Mortuus est hic dives: & sepultus est in inferno, ite ad thesaurum ejus, & in illius medio invenietur cor ejus.* Corpore jam humato, abierunt parentes & amici, & cor adhuc calidum inter numeros invenerunt.

Tertio, uti spinera sunt latibula venenatorum animalium: sic & divitiarum vitiorum. Ubi enim magnæ opes, ibi fastus, ambitio, luxus, gula, comestiones, ebrietates, & ipse diabolus. Hinc Diogenes divitias vocavit velamentum malitiarum. Certè causam præbere divitiarum multis tentationibus docet Syracides c. 31. v. 6. & c. 11. v. 10. & S. Paulus 2. ad Tim. 6. v. 9. cum ait: *Qui volunt divites &c.*

II. Locus à præcepto Christi (ne de victu, & amictu, seu rebus temporalibus, solliciti simus more gentilium) quod extat Matth. 6. v. 25. ubi etiam promittit necessaria non defutura, sicut nec (v. 33.) volatilibus cœli, si primum quæramus regnum Dei: *Et Apostoli Pauli, ut contenti simus victu & amictu. i. ad Tim. 6. v. 8. Habentes alimenta, & quibus tegamur his contenti simus.*

III. ab Exemplo Christi, nostri ducis, & antesignani, pastoris & magistri, imò creatoris & Redemptoris, qui propter vos, inquit Apostolus, egenus factus est, cum esset dives, ut ejus inopia vos divites essetis, &c. Hic paupertatem, statim cum infans in stabulo nasceretur, & pannis involveretur, est professus, atque huic pauperi initio respondit reliquus eius vitæ progressus, (quia dixit: *Vulpes foveas habent, &c.*) & exitus, cum nudus in cruce exspiravit.

IV. Ab exemplis innumerabilium Sanctorum, qui Christi de paupertate consilium, & exemplum sponte sunt secuti. & Primò quidem secuti sunt Apostoli, quorum nomine exclamavit B. Petrus: *qua omnia deseruntur.*

¶

Luc. 1. 6.

Prov. 30. 8.

Tribue tantum victui necessaria, &c.

2. Cor. 8. v. 9

Matth. 8. 20.

Matth. 16. 21.

adolescenti

divitiis con-

sulit perfe-

ctam pau-

peritatem,

qua omnia

deseruntur.

Matt. 16. 27. Ecce nos reliquimus omnia. Secundo primi Christiani, Act. 4. v. 35. qui pecuniam ex agris divenditis confectam ad pedes Apostolorum deposuerunt, nec amplius quicquam suum esse dixerunt. Tertio Martyres & alii, qui, rapinam bonorum suorum, ut loquitur Paulus, cum gaudio susceperunt, ne Christum desererent, cognoscentes se habere meliorem & manentem substantiam. Quarto, Eremita: Paulus, Antonius, Hilarion, Arsenius, Macarii, & alii eorum sectatores innumeri, qui omnibus opibus desertis, arctissimam in victu & amictu paupertatem professi sunt, ad exemplum Joannis Baptistæ. Quinto, Ordinum Religiosorum fundatores, Basilius, Augustinus, Benedictus, Bruno, Franciscus, Ignatius, & quotquot eorum leges vel Regulas susceperunt. Sexto, qui deserto regno, principatu, vel magnis opibus extremam paupertatem, vel mendicitatem elegerunt, ut S. Alexius, S. Rochus, S. Joannes Calybita, S. Judocus &c.

Epist. 13.

V. Ab exemplis multorum gentilium Philosophorum, qui sola natura rationeque naturali duce non solum sermone & scriptis, sed etiam vitæ exemplo divitias paupertati posthabuerunt. Sanctus Hieronymus: Crates ille Thebanus, inquit, homo quondam ditissimus, cum ad Philosophandum Athenas pergeret, magnum auri pondus abiecit, nec putavit se simul posse virtutes & divitias possidere. Et lib. 2. contra Jovin. Crates, ait, ille Thebanus, projecto in mari magno auri pondere: Abite, inquit, pessum mala cupiditates, ego vos mergam, ne ipse mergar à vobis.

Vide in speculo meo bonorum Ecclesiarum exempla

VI. Ab exemplis eorum, qui patienter omnium vel quarundam facultatum suarum jacturamulerunt, ut patientissimi Iob, qui ad omnem acerbum nuntium nihil ex ore, ut loquitur. Tertull. de Pat. prompsit, nisi Deo gratias, & Ezechia Regis qui (4. Reg. 20. v. 19.) cum audiisset omnes opes suas in Baby-

Babylonem transferendas, eò quòd illas Babylo-
 nii Regis legatis nimis jactanter ostendisset; ani-
 mo turbatus non est, sed respondit: *Bonus sermo Do-*
mini, quem locutus es. Si tantum pax in diebus meis, qua
 patientiæ humilitate meruit, ut regiæ gazæ dire-
 ptio ad successores eius Joachim & Sedechiam dif-
 ferretur, quando & populus ob scelera sua tractus
 est in captivitatem. Inde ab exordio Christianismi
 innumerabiles Christiani per annos 300. in variis
 persecutionibus rapinam omnium facultatū sua-
 rum libenter sustinuerunt. *S. Elisabeth Hungarorum*
Regina, Ludovici Landgravii conjux, mortuo ma-
rito ab Hassiæ magnatibus arce pulsa cum liberis,
omnibusq; facultatibus spoliata est. Magnates, in-
quit Philippus Montanus Spirensis historiæ scri-
ptor, qui Henrico, defuncti principis fratri, per atatem
ad regni gubernacula nondum idoneo, adhærebant, post-
habito Dei timore ac publica honestate Christi famu-
lam fortunis omnibus exutam seu ignobilem aliquam
arce coegerunt excedere, idq; eo modo, ut vix quisquam
hospitio ejectam excipere auderet propter sævitiam, qua
crudeles illi in eam bacchabantur. Quo tempore ipsa
humano solatio planè destituta, ad cœnobium Fratrum
Minorum veniens, Hymnum, quem Te Deum lauda-
mus, vocant, decantari obnixè rogavit, præclare secum
statuens, Christi nomen multò magis in adversis,
quàm prosperis rebus hymnis & laudibus prosequen-
dum esse.

In EPILOGO monebis Auditores, ut non dicta
 solum diligenter ponderent, sed etiam cogitent
 omnia bona fortunæ à Deo nobis esse data com-
 modatò, atque aliena potius esse, quàm propria,
 quod indicavit B. Job, cum iis ereptis dixit: *Do-*
minus dedit, Dominus abstulit. Nudus egressus sum
de utero matris mee, & nudus revertar illuc. Unde
 sancti patres ex parabola de villico iniquitatis col-
 legerunt, divites non esse opum suarum dominos,
 sed

Spiridionis,
Stephani Li-
bertini,
S. Medardi,
&c.

De his ad
Heb. 10. v. 34
Syr. 19.
Nov.

Syr. 5. v. 14.
sicut egressus,
&c.

1. Tim. 6. v.
Nihil intuli-
mus, &c.
Sunt pro-
pria Dei.
Psal. 49. v. 1.
Domini est
terra, &c.

Agg. 2. v. 9.
Meum est
argentum,
sed &c.

Luc. 16. v. 1. sed dispensatores. Ad hæc hortaberis ipsos, ut im-
Psal. 6. deratius ament bona fortunæ; quò enim impen-
 Divitiæ si affluant, &c. sius ea amabunt; hæc eorum amissione vehemen-
6. 31. v. 24. tius contristabuntur, unde B. Job mentem suam
 contra omnia adversa impendentia roborans: Si
putavi aurum, &c.

V. CONSOLATIO, VEL PARÆ-
 NESIS ad patientiam in morte cognatorum,
 parentum, liberorum, fratrum, sororum,
 mariti, uxoris, &c.

IN EXORDIO docebis ex S. litteris, non esse illi-
 citum luctum pro mortuis, eò quòd sanctissimi
 quique exitum suorum deplorârunt: ut Abraham
 mortem Saræ uxoris: & Joseph cum fratribus suis
 mortem patris sui Jacob: Hebræi mortem Moy-
 sis: David mortem Saulis, Jonathæ, & filii Abso-
 lonis: ipse Christus Lazari, & Act. 8. v. 2. viri timo-
 rati dicuntur planxisse *planctu magno* ob mortem
 B. Stephani.

*Modus in lu-
 ctu, ut & in
 aliis rebus
 adhibendus.
 Omne nimium
 est inimicum
 natura.
 1. Theff. 4. 12.
 Lachrymis
 nihil profi-
 cimus.*

IN PROPOSITIONE: Te ut dolorem Audi-
 torum, si non sanare, utcunq; tamen levare queas,
 mortuos nequaquam immoderatè esse lugendos
 probaturum.

CONFIRMATIONIS I. **L**ocus *Ab in com-
 modis immodici luctus.* Nam *Primò*, qui plus æquo
 indulget luctui in charorum obitu, is & jacturam
 quodammodo facit fidei in Christum & spei, ut
 indicat Apostolus, cum ait: *Non contristandum de
 dormientibus, instar gentilium, qui spem non habent
 alterius vitæ.* *Secundò*, quia immoderatio luctus
 multòs conjecit in graves morbos, vel etiam è me-
 dio sustulit, licet conarentur illum suppressere.
Tertiò, quia ea immoderatione ostendimus nos
 non solùm divinæ, sed etiam propriæ, quod ridi-
 culum est, repugnare voluntati, cum tamen sa-
 pientia-